

A NYUGAT-DUNÁNTÚLI RÉGIÓ MEGYÉINEK FEJLETTSÉGBELI VIZSGÁLATA

DEVELOPMENT ANALYSIS OF THE COUNTIES OF THE WEST PANNON REGION

HEGEDŰSNÉ DR. BARANYAI NÓRA PhD, adjunktus
DR. BALI LÓRÁNT PhD, egyetemi tanársegéd
Pannon Egyetem Georgikon Kar

Abstract

The main objective of the study is to analyze the region's and the counties' economic and social processes, to quantify the differences, as well as to present the underlying cause and effect relationships of the last ten years. The economic development of the area in question exceeds the national average due to the high ability of cities to attract foreign direct investment. The competitive skills of the sub-regions on the region's southern border, and on the internal peripheral of Zala and Vas counties, are insignificant. To remedy the developmental problems in the area, the West Pannon Operational Programme was created for the 2007 to 2013 period, by which several priorities were formulated. The ultimate goal of the Programme was that by environmentally conscious planning, improvements in the economic and public service infrastructure, that fit into the regional characteristics, may be realized to promote growth and employment. One of the main objectives of the study is to evaluate the operational success of the Programme.

1. Bevezetés

A Nyugat-Dunántúli tervezési statisztikai régió Győr-Moson-Sopron, Vas és Zala megyét foglalja magában. A megyék fejlettségében, gazdasági potenciáljában számottevő különbségek voltak érzékelhetőek a múltban, melyek jelenleg is érzetik hatásukat.

1. táblázat Helységek száma igazgatási rang szerint, 2011

Table 1. Number of places according to their administrative rank, 2011

Területi egység	Megyei jogú város	Többi város	Község	Helységek száma összesen	Terület, km ²
Győr-Moson-Sopron	2	9	172	183	4 208,05
Vas	1	11	204	216	3 336,14
Zala	2	8	248	258	3 783,89
Nyugat-Dunántúl	5	28	624	657	11 328,08

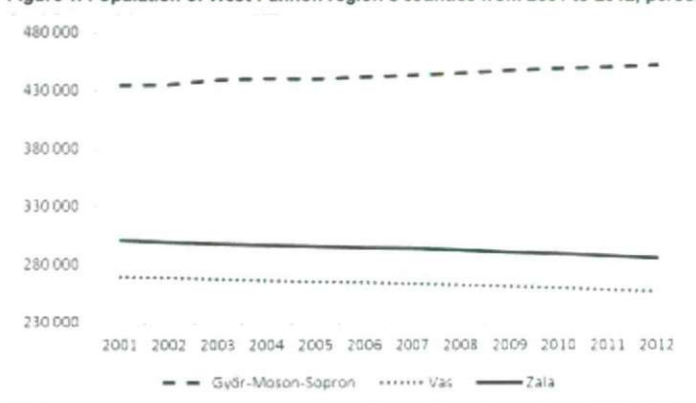
Forrás: KSH alapján saját szerkesztés

Az ország területének 12,2%-át adja a régió és itt él a népesség 10%-a. A 100 km²-re jutó településszám tekintetében Nyugat-Dunántúl a regionális rangsor első helyén áll. A régió településhálózatát 5 megyei jogú város, 28 város és 624 község alkotja (1. táblázat). A települések háromnegyedén a népességszám nem éri el az 1000 főt. A városlakók aránya Vas megyében a legmagasabb és Zalában a legalacsonyabb. A városi agglomeráció emelkedése Győrre, Mosonmagyaróvárra és Sopronra jellemző. A közfunkciók ellátásának problémája figyelhető meg a régió városiányos területeinél. Az aprófalvak elnéptelenedése tapasztalható Győr-Moson-Sopron megye déli részén, valamint Zala és Vas megyében.

2. A Nyugat-Dunántúli régió társadalmi, szociális helyzetképe

Vizsgálataink fő célkitűzése között szerepelt a régió és a megyék gazdasági és társadalmi folyamatainak vizsgálata, a különbségek számszerűsítése, valamint a mögöttük meghúzódó ok-okozati összefüggések bemutatása. A Nyugat-Dunántúli régiót 25 kistérség alkotja, amelynek elemzése e tanulmány keretében nem célunk, mivel a kistérségek vizsgálata csak egy hosszabb tanulmány keretében valósulhatna meg. Az utóbbi évtizedekben hazánk lakosságának száma csökkenő tendenciát mutatott, nincs ez másként a Nyugat-Dunántúli régióban sem, de a népességfogyás a térségben kevésbé volt drasztikus, mint országos szinten, köszönhetően a bevándorlásoknak.

1. ábra. A nyugat-Dunántúli régió megyéinek népessége 2001 és 2012 között, fő
Figure 1. Population of West Pannon region's counties from 2001 to 2012, person

Forrás: KSH alapján saját szerkesztés

Vas és Zala megyében 2001-hez képest minden évben csökkent a népesség, 2012-ben már 5%-os volt a népességfogyás, míg Győr-Moson-Sopron megyében a vizsgált időszakban évről évre növekedés tapasztalható, lévén, hogy a megye több városa belföldi vándorlási célpontnak volt mondható (1. ábra).

A régió népsűrűsége 88 fő/km², a megyék ebben a tekintetben is jelentős különbözőséget mutatnak (Vas 77, Zala 75, Győr-Moson-Sopron megye 107 fő/km²).

2. táblázat. A nemzetiségek megoszlása a Nyugat-Dunántúli régióban, 2001
Table 2. Distribution of ethnic groups in the West Pannon region, 2001

Területi egység	Ország=100%				Nyugat-Dunántúli régió=100%			
	roma	horvát	német	szlovén	roma	horvát	német	szlovén
Győr-Moson-Sopron	0,7	12,5	2,9	2,5	20,2	27,9	55,0	4,2
Vas	0,7	14,9	1,6	56,0	20,3	33,1	31,2	93,7
Zala	2,1	17,5	0,7	1,3	59,5	39,0	13,8	2,2
Nyugat-Dunántúl	3,6	44,9	5,3	59,7	100,0	100,0	100,0	100,0
Ország összesen	100,0	100,0	100,0	100,0				

Forrás: KSH alapján saját szerkesztés

A fenti táblázat szerkesztésekor a kisebbségek megnevezésénél a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvényt vettük alapul (2. táblázat).¹

A régióban a roma, a horvát, a német és a szlovén kisebbség önálló közösséget alkot. A határ közvetlen közelében fekvő településeken a horvátok nagy számban élnek. A térségen belül Zala megyében élnek legnagyobb arányban (39%), de Vas megyében is meghaladja megoszlásuk a 33%-ot. Az ország szlovén kisebbségének, több mint 55%-a Vas megyében tartózkodik. A régió német kisebbségének több mint a fele Győr-Moson-Sopron megyében él. A vizsgált térség roma kisebbségének közel 60%-a zalai lakos, a másik két megye részesedése 20–20%. A régióban erre a kisebbségre nem jellemző a településenkénti koncentráció, de a településen belüli szegregáció annál inkább jelen van.

Súlyos demográfiai problémának tekinthető a gyermekvállalási hajlandóság mérséklődése, a magas halandósági szint és a népesség elöregedése.² A halálzási ráta 2011-ben mind a régió, mind a megyék szintjén meghaladta a 2001. évi, de ennél a mutatónál is nagy szórást mutatnak a megyék. A legmagasabb érték Zala megyében figyelhető meg (13,9 fő), ettől alig marad el Vas megye (13,6 fő). Győr-Moson-Sopron megye (11,8) értéke jelentősen alulmarad az országos adathoz képest is. A népesség csökkenés ráadásul öregedő korösszetétellel jár együtt. A fiatalodási index, amely a 15 évesnél fiatalabbak arányát mutatja a 60 évesnél idősebb népesség százalékában azt a képet vetíti elénk, hogy amíg a 2000-es évek elején a régió szintjén, valamint Győr-Moson-Sopron és Vas megyében is 100% felett volt az érték, addig 2011-re már messze elmaradt ettől (Győr-Moson-Sopron 90,9%, Vas 76,8%, Zala megye 68,6%, Nyugat-Dunántúli régió 80,3%).

A gazdasági és a társadalmi folyamatok esetében is nagyon lényeges faktornak tekinthető, hogy a felnőtt korú népességen belül hogyan alakul a munkaerőforrást jelentő aktív munkavállalók létszáma.

Hazánk aktivitási rátájánál (52,8%) ugyan kedvezőbb képet mutat a Nyugat-Dunántúli régióé (58,1%), de nemzetközi viszonylatban még ez a szám is alacsonynak mondható. A magasabb aktivitás a nagyobb foglalkoztatottság és az alacsonyabb munkanélküliség miatt következhetett be. A 3. táblázatban látható, hogy 2011-

ben Győr-Moson-Sopron, valamint Zala megye aktivitási aránya 57,4%-ot tett ki, amely 2001-hez képest Győr-Moson-Sopron megye esetében 0,2%-os növekedést mutatott, míg Zala megye esetében 0,5%-os csökkenésről beszélhetünk. A régiót alkotó harmadik megyénél a legmagasabb az aktivitási ráta (58,3%), azonban ez az érték 1,5%-kal alacsonyabb a 2001. évinél.

3. táblázat. A gazdasági aktivitás alakulása a Nyugat-Dunántúli régióban
Table 3. The development of economic activities in the West Pannon region

Területi egység	2001		2011		2011/2001	
	Aktivitási arány	munkanélküli/ munkaképes korú népesség	Aktivitási arány	munkanélküli/ munkaképes korú népesség	Aktivitási arány	munkanélküli/ munkaképes korú népesség
	%		%		%	
Győr-Moson-Sopron	57,3	4,1	57,4	6,3	100,2	151,7
Vas	59,8	5,1	58,3	7,1	97,4	139,4
Zala	57,7	3,3	57,4	9,3	99,5	283,3
Nyugat-Dunántúl	58,1	4,1	57,6	7,4	99,2	177,7
ORSZÁG	52,8	5,7	55,8	10,9	105,6	191,8

Forrás: KSH alapján saját számítás

A munkanélküliek száma a régióban a 2000-es évek elejéig folyamatosan csökkent, majd a kedvezőtlen munkaerő-piaci helyzetnek köszönhetően újra növekedésnek indul, főként Vas és Zala megyében. Munkanélküli szempontból a nők, a szellemi foglalkozásúak, a szakképzettek és a roma népesség van a leghátrányosabb helyzetben a régióban. A munkaerő piaci adatokat elemezve megállapítható, hogy 2001-hez képest 2011-ben mindhárom megyében nőtt a munkanélküliség, a legrasztkusabb emelkedés (183,3%-os) Zala megyében volt megfigyelhető. A negatív irányú folyamat elsősorban a régióban működő multinacionális vállalatok létszámleépítéseinek köszönhető.³ A gazdasági válság nem kerülte el a régió mezőgazdasági, élelmiszeripari, illetve textilipari vállalkozásait sem, amelynek hatására a régió, illetve a megyék munkanélküliségi rátája megemelkedett az utóbbi években, de még így is az országos átlag alatt maradt.

A régió munkaerő piaci helyzetével szoros kapcsolatban van a népesség egészségügyi állapota. A férfiak és a nők születéskor várható élettartama a 90-es évektől napjainkig növekvő tendenciát mutatott. A nemek között azonban különbségek figyelhetők meg. 2011-ben míg a nők élettartama Győr-Moson-Sopron megyében 79,3 év, Vasban 78,5 év, Zalában pedig 78,8 év volt, addig a férfiaké jóval alacsonyabb volt, ugyanezekben a térségekben rendre 71,7; 70,7; és 71,2 évet tett ki.

A gazdasági-, társadalmi és nem utolsó sorban a szociális viszonyokat jól tükrözik az élve születések, az orvos ellátottság és a csecsemőhalálozás. Az ezer lakosra jutó élve születések száma a régióban 2001-hez képest 10 év alatt több mint 10%-kal csökkent, de a megyék ebben sem mutatnak egységes képet, a legnagyobb 17,1%-os visszaesés Vas megyét jellemezte, a legkisebb pedig Győr-Moson-Sopron megyében volt jellemző (5,2%). A régiók közül a Nyugat-Dunántúlon volt 2011-ben a legkevesebb háziorvos, házi gyermekorvos, szám szerint 618 fő. Az egy háziorvosra és házi gyermekorvosra jutó lakosok száma a régióban 1608 fő volt, ami 4%-kal haladta meg az országos átlagot, köszönhetően a régió aprófalvas településszerkezetének. Az egészségügyi ellátórendszer, valamint az anya-csecsemő védelmi ellátás színvonalát jól tükrözi, hogy a csecsemőhalálozás az utóbbi évtizedben mind regionális mind megyei szinten csökkent. Az ezer élve születettre jutó csecsemőhalálozás Zalában 2001-hez képest 70%-kal csökkent.

A már többször említett aprófalvas térszerkezet miatt a szociális ellátórendszer működése nem teljes. A hozzáférhetőség és a minőség esetében pedig területi egyenlőtlenségek figyelhetők meg. A városokban, nagyvárosokban az ellátás jóval magasabb színvonalú, mint a falvakban. A családsegítő és gyermekjóléti szolgáltatások esetében a kistérségeken egy védőnő vagy egy pedagógus látja el zömében a gyermekjóléti feladatokat, míg a városokban ezek már intézményi keretek között történnek.

3. A Nyugat-Dunántúli régió gazdasági, infrastrukturális helyzetképe

A terület gazdasági fejlettségét legjobban jellemző mutatók egyike, az 1 főre jutó GDP, melynek tekintetében a régió elmarad az országos átlagtól, de Győr-Moson-Sopron megye (3001 ezer Ft/fő) messze meghaladja azt. 2001-hez képest mind regionális, mind megyei szinten jelentős emelkedés következett be az 1 főre vetített GDP mértékében, és a növekedés Győr-Moson-Sopron megyében volt a legmagasabb, több mint 71%-ot tett ki. A gazdasági teljesítmény fokozódásában nagy szerepet játszott a külföldi működő tőke, amely leginkább Győr, Sopron, Mosonmagyaróvár, Szombathely és Szentgotthárd térségére volt jellemző. Zala megye települé-

lései a városokat is beleértve gazdaságilag elmaradnak a másik két megyéhez képest. Itt kell megjegyeznünk, hogy a régió kistérségeinek vizsgálata ugyan nem célja tanulmányunknak, de a megyék esetében sem beszélhetünk egységes fejlettségről. A régió déli határain, valamint a zalai-vasi belső periferián elhelyezkedő kistérségek versenyképessége elenyészőnek mondható.

A működő vállalkozások a gazdaság motorjaiként döntő tényezőnek tekinthetők a termelékenység és a gazdaság növekedésének vizsgálatakor. A 4. táblázatban látható, hogy az 1000 lakosra jutó működő vállalkozások száma Győr-Moson-Sopron megyében meghaladja az országos átlagot (69,6 db). 2001-hez képest a régiót tekintve a mutató, hasonlóan az országos adathoz 10%-kal növekedett, de Vas megyében még ennél az értéknél is jelentősebb 20%-os javulás volt tapasztalható. A 2000-es évektől a régió területén jelentős beruházásoknak, vállalati együttműködéseknek lehettünk tanúi. A térségben kulcságazatnak tekinthető a járműipar, a bűtoripar, az elektronika, a mechatronika, a faipar, az egészségturizmus, a gyógyturizmus, a logisztika, az alternatív erőforrások, és a környezeti technológiák.

4. táblázat. A Nyugat-Dunántúli régió gazdasági fejlettségi mutatói, 2010
Table 4. The economic development indicators of the West Pannon region, 2010

Területi egység	1 főre jutó GDP ezer Ft/fő	1000 lakosra jutó tudományos kutató fejlesztők száma, fő	1000 lakosra jutó működő vállalkozások száma, db	1000 lakosra jutó vendégéjszaka
Győr-Moson-Sopron	3 001	3,5	72,6	2298,7
Vas	2 220	1,6	65,0	5075,3
Zala	2 034	0,6	68,0	6789,5
Nyugat-Dunántúl	2 519	2,1	69,3	4322,1
ORSZÁG	2 675	3,6	69,6	1952,6

Forrás: KSH alapján saját számítás

Versenyképességről nem beszélhetünk kutatás-fejlesztés nélkül. Az innovatív gondolkodás, az innovációs képesség fontos és fejlesztendő területek tekinthetők. A K+F tevékenység a térség egyetemereire és kutatóintézetekre volt inkább jellemző, mint a multinacionális vállalatokra, hiszen ez utóbbi intézményekben mind a gyártási technológia, mind az alkatrészek külföldi behozatala a jellemző. A fenti táblázatban is látható, hogy a kutató fejlesztő tevékenység zömében Győr-Moson-Sopron megyében kulminálódik.

A régióban a turizmus fontos szerepet tölt be, ezt mutatja, hogy az 1000 lakosra jutó vendégéjszaka szám 4322,1 volt, ami több mint duplája az országos átlagnak. A térség nagyon változatos turisztikai attrakciókkal rendelkezik. Továbbá a nemzetközi határállomások is jelentős személyforgalmat bonyolítanak le. Az 1000 főre vetített vendégéjszakák tekintetében Zala megye messze megelőzi a másik két megyét a maga közel 6790-es éjszakájával, ebben nagy szerepe van a Balatonnak. Az egészségturizmus, a gyógyturizmus szerepe meghatározó a régióban. Egyre inkább előtérbe kerülnek az aktív pihenést elősegítő, valamint a wellness szolgáltatások is. A kulturális és épített történelmi örökség szintén vonzerőt jelent az odalátogatóknak. A régióban a borvidékeken bor utakat alakítottak ki, borfesztiválok, borversenyek színesítik a turisztikai kínálatot. Az utóbbi időben egyre kedveltebb a falusi turizmus, a csendes, nyugodt környezetre vágyó turisták körében.

Egy térség gazdasági fejlettségét jelentősen befolyásolhatja a terület infrastrukturális helyzete. Az 5. táblázatban közölt információk alapján elmondható, hogy az 1 km vízvezeték-hálózatra jutó zárt csatornahálózat hossza, vagyis a közműolló 2010-ben a régióban közel 80 m-rel volt hosszabb, mint az országos átlag. A közműolló a vizsgált időszakban Zala megyében volt a leghosszabb 781 méter, Vas megye viszont 5,5%-kal elmaradt az országos átlagtól. 2001-hez képest regionális szinten ez a mutató közel 35%-kal növekedett, köszönhetően annak, hogy szennyvízelvezetési és szennyvízkezelési fejlesztéseket valósítottak meg. A fejlesztési programok ellenére is nagy számban vannak a térségben olyan előregedő települések, ahol még nem épült ki közcsontra. A vezetékes gázellátás tekintetében elmondható, hogy 2010-ben a régióban a lakások közel három negyede rendelkezett ezzel a hozzáférhető energiaforrással. A legjobb helyzetben Zala megye volt (80,7%), míg az aprófalvas Vas megyében ez a mutató nem érte el a 70%-ot sem. 2010-re a szervezett és rendszeres hulladékszállítást a környezetvédelmi előírások szigorodása miatt a települési önkormányzatok a legtöbb helyen már megoldották, ennek köszönhető mind regionális, mind megyei szinten a 90% feletti érték (kivételt ez alól csak Vas megye képzett 89,2%-kal).

A távbeszélő fónalnak lakosságra vetített száma 2001-hez képest folyamatosan csökkent, regionális szinten több mint 15%-kal. A zömében idősök lakta falvakban a lakosok még jobban ragaszkodnak a vezetékes telefonhoz, de a nagyobb lélekszámú és fiatalabbak lakta településeken már a mobiltelefon használat a jellemzőbb. A kábeltelevíziós ellátottságot tekintve pedig az előzőekhez képest fordított kép rajzolódik elénk. Az ezer lakosra jutó kábel tv előfizetők száma 10 év alatt a régióban több mint 11%-kal nőtt, és Vas megyében ez az emelkedés meghaladta a 20%-ot.

5. táblázat. A Nyugat-Dunántúli régió infrastrukturális fejlettségi mutatói, 2010
Table 5. The infrastructure development indicators of the West Pannon region, 2010

Területi egység	Ezer lakosra jutó fővonalak száma	Ezer lakosra jutó kábeltelevízió előfizetők száma	Közműöllő	A rendszeres hulladékgyűjtésbe bevont lakások aránya, %	1000 lakosra jutó internet előfizetés	Gázfogyasztók/lakás
Győr-Moson-Sopron	322,6	247,4	777	95,0	210,2	75,4
Vas	292,6	216,7	621	89,2	160,6	66,9
Zala	297,5	248,0	781	95,9	191,2	80,7
Nyugat-Dunántúl	307,5	239,6	736	93,7	191,8	74,8
ORSZÁG	292,9	218,9	657	92,4	203,2	78,4

Forrás: KSH alapján saját számítás

Az informatika és az informatikai alkalmazások térhódítását jelzi az, hogy a régió lakosságának körében egyre nagyobb arányban vannak azok a háztartások, amelyek rendelkeznek számítógéppel és internetes hozzáféréssel. Az ezer lakosra jutó internet előfizetők száma 2007-hez képest 2010-re a Nyugat-Dunántúlon közel 50%-kal megemelkedett. Az internethasználat növekedését nagyban befolyásolta a szélessávú infrastruktúra elterjedése. A települések urbanizációs szintje, azonban ennél a mutatónál is különbségeket jelez. A kistelepülések, falvak esetében még mindig meghatározó szerepe van a nyilvános elérési pontoknak.

4. Összegzésnek: A Nyugat-Dunántúli Operatív Program jövőképe

Az előző fejezetekben bemutatásra került a régiónak és megyéinek fejlettségbeli helyzete különös tekintettel a különbségekre. A 2007 és 2013 közötti időszakra a Nyugat-Dunántúli régió Operatív Programjában több prioritást fogalmaztak meg, melynek végső célja az volt, hogy környezetileg tudatosan tervezett fejlesztésekkel a regionális adottságokhoz illeszkedő gazdasági és közszolgáltatási infrastruktúra megteremtése valósuljon meg a növekedés és foglalkoztatás elősegítése érdekében.⁴ A programban regionális szinten közel 550 millió euró áll rendelkezésre, amelyet hat fejlesztendő terület között osztanak szét. Ezek a következők: regionális gazdaságfejlesztés; turizmusfejlesztés – Pannon Örökség megújítása; városfejlesztések; környezetvédelmi és közlekedési infrastruktúrafejlesztés; helyi és térségi közszolgáltatások infrastrukturális fejlesztése, technikai segítségnyújtás.

Az első prioritás a regionális gazdaságfejlesztés, amely a régió vállalkozásainak klaszterekben való együttműködését, valamint a korszerű vállalkozói tanácsadási tevékenységet hivatott elősegíteni. A régió gazdasági fejlettségét jelentősen előmozdíthatná az ipari parkok és ipar területek versenyképes szolgáltatásainak növelése, ezért ez is a fejlesztendő területek közé tartozik. A fenti célokat nem egyedül az NYDOP-nak kell megvalósítania, hanem a Zászlóshajó projekttel, a Gazdaságfejlesztési Operatív Programmal, a Társadalmi Infrastruktúra Operatív Programmal, az Új Magyarország Vidékfejlesztési Programmal együttműködve.

A második prioritás a turizmusfejlesztés szintén kapcsolódik a Zászlóshajó projekthez és az ÚMVP-hez. A program célja, hogy elősegítse a régióban a termáluturizmust, a történelmi emlékek és kulturális értékek integrált fejlesztési láncolatát, az ökoturisztikai programok fejlesztését, a helyi, térségi desztináció menedzsment szervezetek, turisztikai klaszterek létrehozását.

A harmadik prioritás a városfejlesztés szintén kapcsolódik a Zászlóshajó projekthez, a Közlekedésfejlesztési Operatív Programhoz és az ÚMVP-hez. Szükséges beavatkozási területnek tekinthető a városközpontok fizikai, műszaki és társadalmi-gazdasági megújítása. Szintén a fontos célok közé tartozik a hátrányos helyzetű lakosság életkörülményeinek javítása megfelelő települési infrastruktúra fejlesztések révén. Jelenleg javításra szorulnak a helyi és helyközi közösségi közlekedési szolgáltatások is.

A negyedik prioritás a környezetvédelmi és közlekedési infrastruktúrafejlesztés nem valósulhatna meg a Zászlóshajó projekt, a KEOP, a KÖZOP, és az ÚMVP nélkül. A régió településszerkezetére jellemző, hogy magas a 2000 lakos-egyenérték terhelés alatti települések száma, amelyeknek a szennyvízkezelése még megoldásra vár. A célok között szerepel a környezetmegóvásával hulladékkezelési eljárások kidolgozása, a felszíni vizek minőségének javítása és az általuk okozott kockázatok csökkentése. A térségi közlekedési kapcsolatok fejlesztése főként a határ menti aprófalvas zsáktelepülésekre jellemző.

Az ötödik prioritás a helyi és térségi közszolgáltatások fejlesztése igazodik a Zászlóshajó projekthez, az Államreform OP-hez, az Elektronikus Közigazgatás OP-hez, a TIOP-hoz, a TÁMOP-hoz, és az ÚMVP-hez. A régió előregedő népességű aprófalvai jellemző az egészségügyi szolgáltatások hiányosságai, amelyek mind

minőségi, mind mennyiségi javításra szorulnak. A társadalmi kirekesztettség problémáját a szociális szolgáltatások bővítésével kívánja a program orvosolni. Minőségi közoktatási infrastruktúra kialakításával megteremtődnek az esélyegyenlőségi feltételek nemcsak a városokban, hanem a falvakban is. Az NYDOP segítséget kíván nyújtani a térség informatikai fejlesztéséhez is.

A hatodik prioritás célja, hogy az operatív program műveletei eredményesen és hatékonyan valósuljanak meg. A program keretében támogatást adnak a technikai-adminisztratív intézkedések végrehajtására.

A NYDOP keretében eddig 1903 darab pályázat érkezett be, amelyből az IH 940-et támogatott, közel 118 millió forint értékben. A legnagyobb arányban az első prioritást támogatták (30,4%), ezt követi 28,3%-kal az 5. prioritás, majd rendre a negyedik (16,7%), a második (15,3%), a harmadik (8,3%) és végül a hatodik (0,96%) prioritás következett.⁵

Jegyzetek

1. http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1100179.TV&timeshift=1
2. Öregedős falvak a Nyugat-Dunántúlon KSH jelentés 2011. március 4. old.
3. Helyzetelemzés a Nyugat-Dunántúli régió szükségleteiről Zala Megyei Önkormányzat Pedagógiai Intézete 2009. augusztus 25. old.
4. Nyugat-Dunántúli Operatív Program 2007–2013 76–107. old.
5. http://emir.nfu.hu/nd/kozvel/?link=umft_1_1&sc=2&id_op=30&id_tamogatascel=1&id_paly_tip=1&id_paly_altip=1&sr=1713&ml=1&id_paly_altip_kmr=1&id_paly_altip_konv=1&sc=4

Felhasznált irodalom

- Öregedős falvak a Nyugat-Dunántúlon KSH jelentés 2011. március 4. old.
- Helyzetelemzés a Nyugat-Dunántúli régió szükségleteiről Zala Megyei Önkormányzat Pedagógiai Intézete 2009. augusztus 25. old.
- Nyugat-Dunántúli Operatív Program 2007–2013. 76–107. old.
- http://emir.nfu.hu/nd/kozvel/?link=umft_1_1&sc=2&id_op=30&id_tamogatascel=1&id_paly_tip=1&id_paly_altip=1&sr=1713&ml=1&id_paly_altip_kmr=1&id_paly_altip_konv=1&sc=4
- http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1100179.TV&timeshift=1